

**STATISTISKO PĀRSKATU APKOPOJUMS PAR 2020.GADĀ
LATVIJAS REPUBLIKAS AIZSARDZĪBAS RESORA
VEIKTAJIEM PUBLISKAJIEM IEPIRKUMIEM**

Ievads

Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments veic iesniegto iepirkumu pārskatu apkopošanu, analizē statistisko informāciju par Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. Nacionālo bruņoto spēku (turpmāk – NBS), publiskajiem iepirkumiem, kā arī reizi gadā sagatavo statistisko pārskatu apkopojumu, lai informētu par iepirkumiem Aizsardzības ministrijā, tās padotības iestādēs un NBS.

Iepirkumu statistikas galvenais uzdevums ir izveidot vienotu informācijas sistēmu par aizsardzības resorā notiekošajiem procesiem iepirkumu jomā, izmantojot starptautiski atzītus metodoloģijas principus.

Šajā apkopojumā ir izmantoti dati no Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. NBS, iesniegtajiem statistikas pārskatiem (Ministru kabineta 2017. gada 28. februāra noteikumu Nr. 102 "Noteikumi par oficiālās statistikas veidlapu paraugiem iepirkumu jomā un veidlapu iesniegšanas un aizpildīšanas kārtību" veidlapas Nr. 1-PIL¹ un Nr. 3-ADJIL²) par 2020. gadā veiktajiem iepirkumiem un noslēgtajiem līgumiem. Papildus ir izmantoti dati no Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. NBS, iesniegtajiem pārskatiem un noslēgtajiem līgumiem, kuru līgumcena³ pārsniedz 10 000 eiro, pamatojoties uz Aizsardzības ministrijas 2017. gada 13. septembra noteikumu Nr. 19-NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" 11. pielikumu.

Saskaņā ar iepriekšminētajiem 19-NOT Aizsardzības ministrija, tās padotības iestādes, t.sk. NBS, katru gadu līdz 1. martam iesniedz Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamentam pārskatu par iepirkumiem, kas veikti, pamatojoties uz Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumu (veidlapa Nr. 3-ADJIL), bet līdz 1. aprīlim iesniedz pārskatu par iepirkumiem, kas veikti, pamatojoties uz Publisko iepirkumu likumu (veidlapa Nr. 1-PIL), kā arī aizpildītu 19-NOT 11.pielikuma veidlapu.

Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments par 2020. gadu ir apkopojis 32 iesniegtos pārskatus, no kuriem 13 ir veidlapas Nr. 1-PIL pārskati, 8 – veidlapas Nr. 3-ADJIL pārskati un 11 - 19-NOT 11.pielikuma veidlapas pārskati.

Pārskata 1. nodaļā "Iepirkumi, piemērojot PIL" sniegta apkopota informācija par Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. NBS, iepirkumiem 2020. gadā, kas veikti saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu (turpmāk – PIL). Apkopots kopējais pabeigto iepirkumu skaits, līgumcenas, kā arī skatīts iepirkumu iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida un iepirkumos uzvarējušo komersantu pārstāvētās valstis.

Pārskata 2. nodaļā "Iepirkumi, piemērojot ADJIL" sniegta apkopota informācija par Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestāžu, t.sk. NBS, iepirkumiem 2020. gadā, kas veikti saskaņā ar Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumu (turpmāk – ADJIL). Apkopots kopējais pabeigto iepirkumu skaits, līgumcenas un tāpat skatīts arī iepirkumu iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida un iepirkumos uzvarējušo komersantu pārstāvētās valstis

Pārskata 3. nodaļā "Iepirkumi, piemērojot gan PIL, gan ADJIL" un 4. nodaļā "VAMOIC un pārējo AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, veiktie iepirkumi" sniegts apkopojums par visiem 2020. gadā veiktajiem iepirkumiem, analizēta iepirkumu dinamika 2017.–2020. gadā, piemērojot gan PIL, gan ADJIL. Papildus skatīta

¹ Veidlapa Nr. 1-PIL (Publisko iepirkumu gada pārskats)

² Veidlapa Nr. 3-ADJIL (Pārskats par pasūtītāju veiktajiem iepirkumiem aizsardzības un drošības jomā)

³ Līgumcena – Publisko iepirkumu likumā un Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumā definēta kā kopējā samaksa par iepirkuma līguma izpildi, kurā ietverti visi piemērojamie nodokļi, izņemot pievienotās vērtības nodokli.

Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra (turpmāk – VAMOIC) kā centralizētā iepirkumu veicēja darbība iepirkumu veikšanā 2019. – 2020. gadā. Tāpat apkopoti 2020. gadā uzsākto iepirkumu pārtraukšanas/izbeigšanas iemesli.

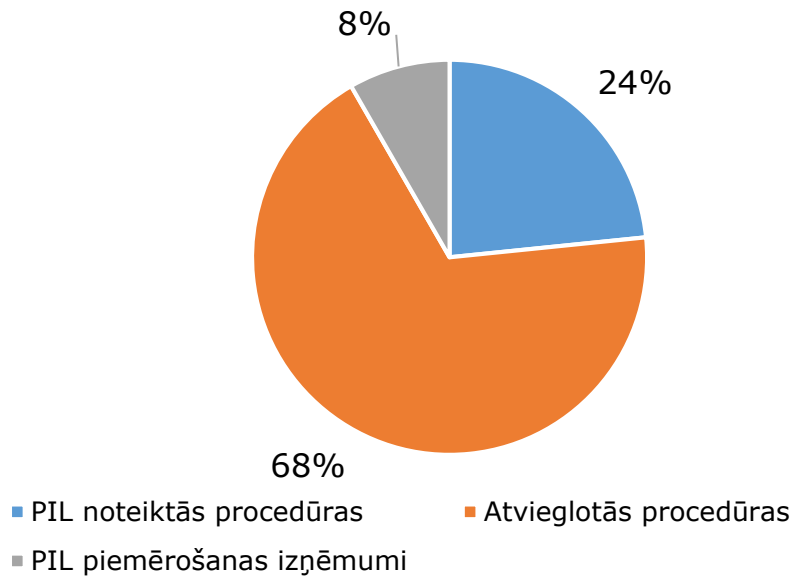
Pārskata noslēgumā minēti starpvaldību un kopīgie iepirkumi, kā arī iepirkumi, kas veikti starptautisko institūciju ietvaros.

1. Iepirkumi, piemērojot PIL

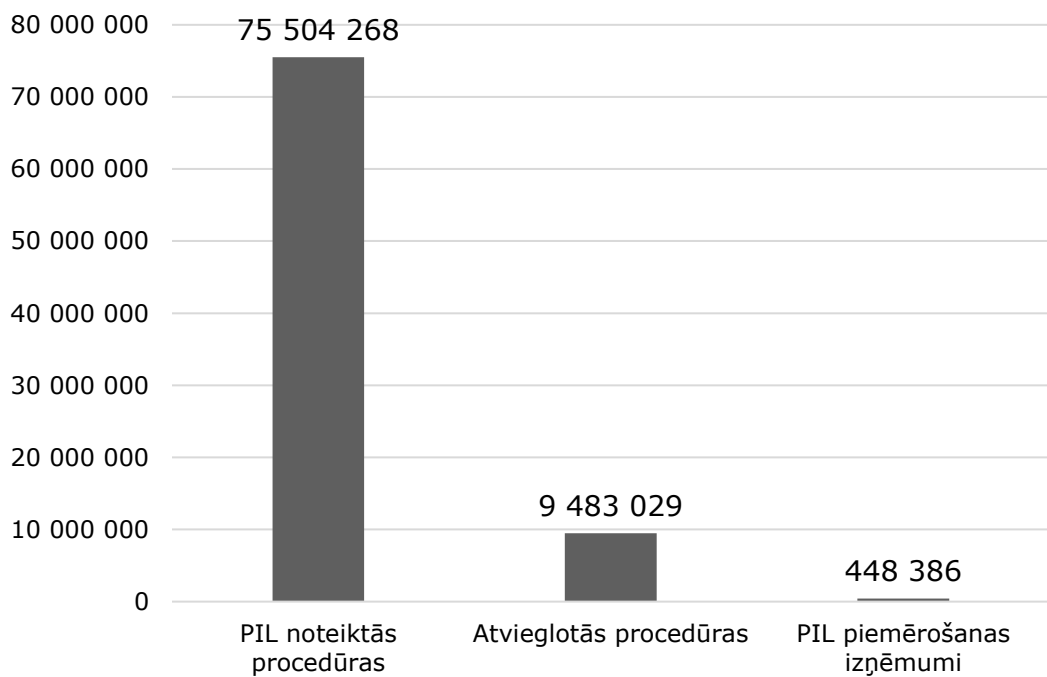
2020. gadā pabeigto iepirkumu procedūru, piemērojot PIL, skaits un līgumu summas

Iepirkuma veids	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)	Īpatsvars (%)
Veicot PIL noteiktās procedūras:			
Virš ES līgumcenu sliekšņa			
Atklāts konkurss	46	54 357 519	
Slēgts konkurss			
Konkursa procedūra ar sarunām	1	6 214 876	
Konkursa dialogs			
Inovācijas partnerības procedūra			
Sarunu procedūra	6	3 027 377	
Zem ES līgumcenu sliekšņa			
Atklāts konkurss	21	11 753 631	
Slēgts konkurss			
Konkursa procedūra ar sarunām			
Konkursa dialogs			
Inovācijas partnerības procedūra			
Sarunu procedūra	2	150 865	
Kopā	76	75 504 268	24%
Atvieglotās iepirkumu procedūras:			
PIL 9. pants	215	7 199 850	
PIL 2. pielikumā ietvertie pakalpojumu iepirkumi	7	2 283 179	
Kopā	222	9 483 029	68%
Likuma piemērošanas izņēmumi:			
PIL 3. panta kārtībā	15	446 043	
PIL 5. panta kārtībā	12	2 343	
Kopā	27	448 386	8%
Maksājumi, izmantojot EIS		11 207 308	
PAVISAM KOPĀ	325	96 642 991	

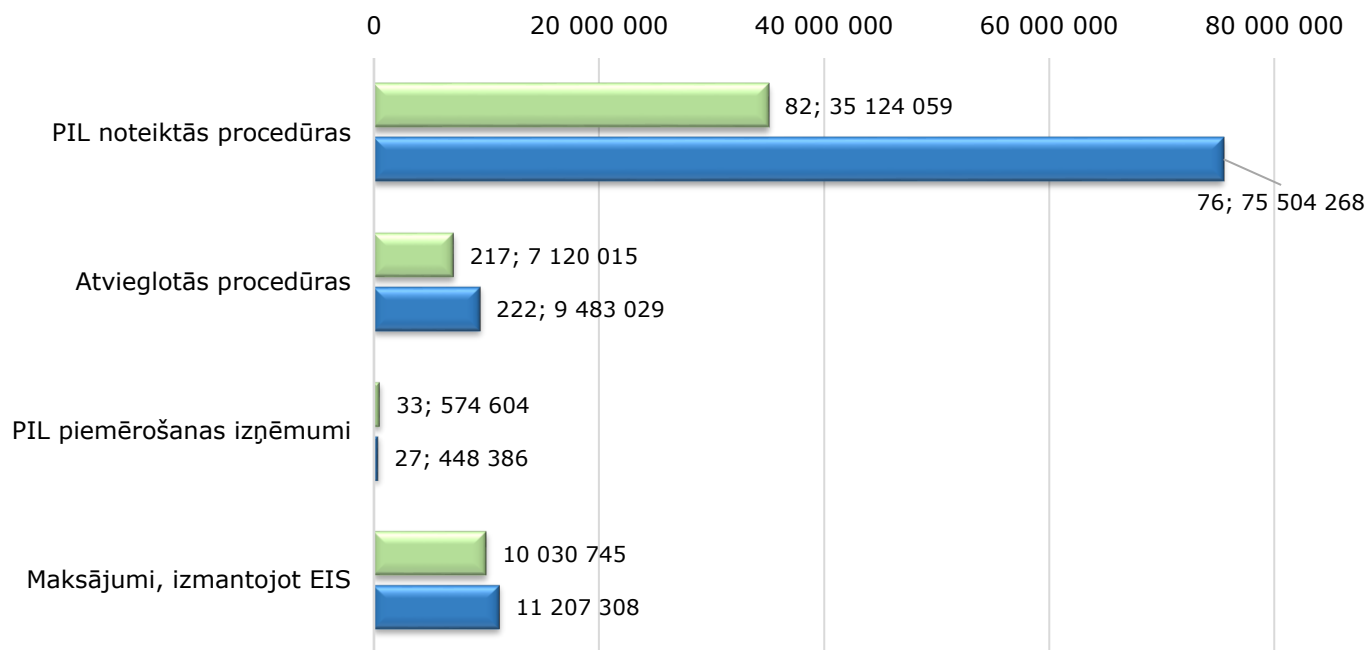
2020. gadā veikto iepirkumu procedūru skaits, piemērojot PIL

2020. gadā noslēgto līgumu summas, EUR bez PVN

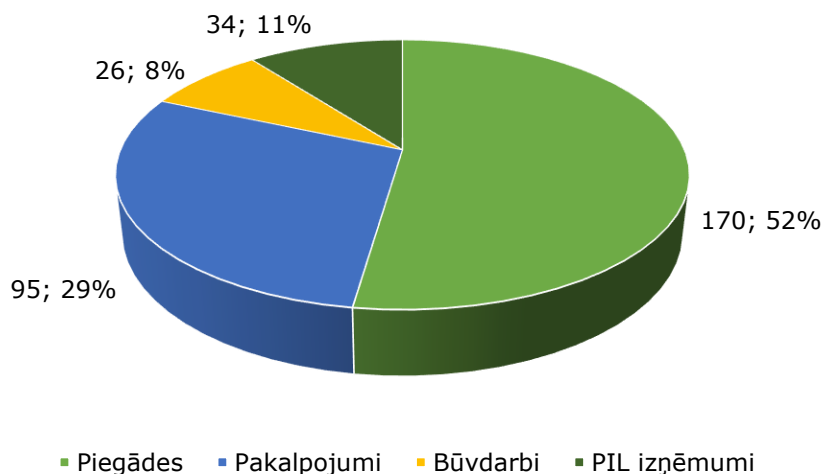
2019. un 2020. gadā noslēgušos iepirkumu, piemērojot PIL, skaits un līgumu summas (EUR, bez PVN)

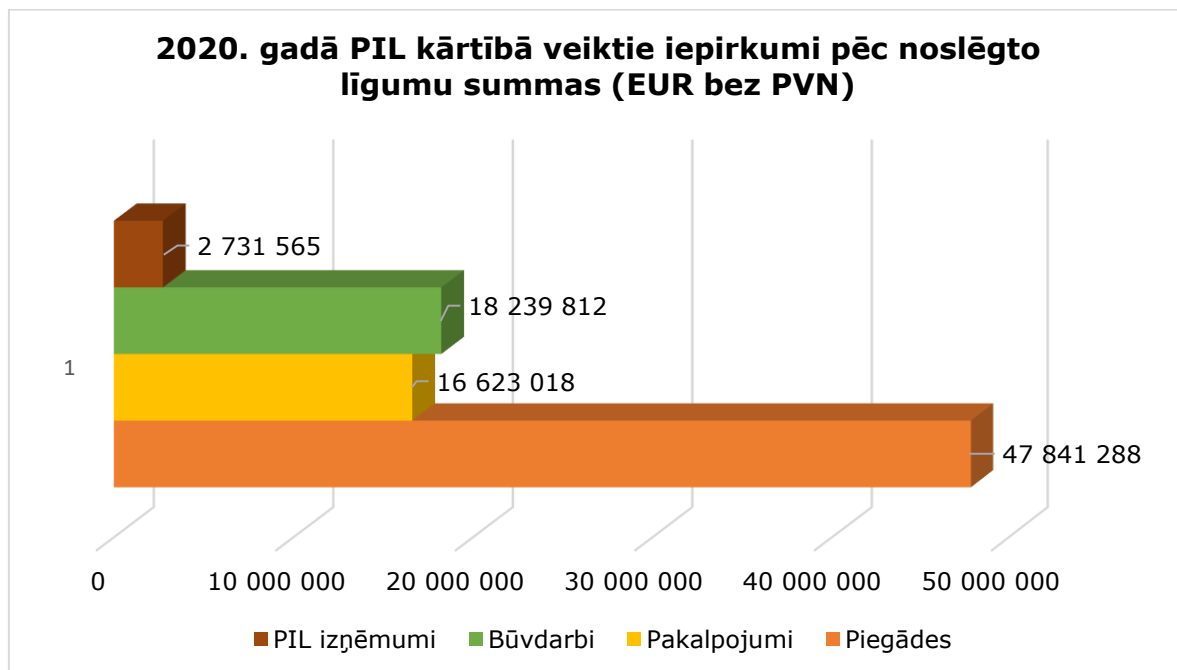
	Maksājumi, izmantojot EIS	PIL piemērošanas izņēmumi	Atvieglotās procedūras	PIL noteiktās procedūras
2019.gads	10 030 745	574 604	7 120 015	35 124 059
2020.gads	11 207 308	448 386	9 483 029	75 504 268

■ 2019.gads ■ 2020.gads

2020. gadā PIL kārtībā veiktie iepirkumi pēc iepirkuma priekšmeta veida

2020. gadā PIL kārtībā veiktie iepirkumi pēc noslēgto līgumu summas (EUR bez PVN)

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts 2020. gada PIL iepirkumos (bez PIL 3., 5. panta izņēmumu un bez PIL 2.pielikuma ietvaros noslēgtajiem līgumiem)

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts	Noslēgto līgumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)
Latvija	429	80 836 442
cita ES valsts	14	546 124
cita valsts	3	1 321 552
PAVISAM KOPĀ	446	82 704 118

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts 2020.gada PIL iepirkumos

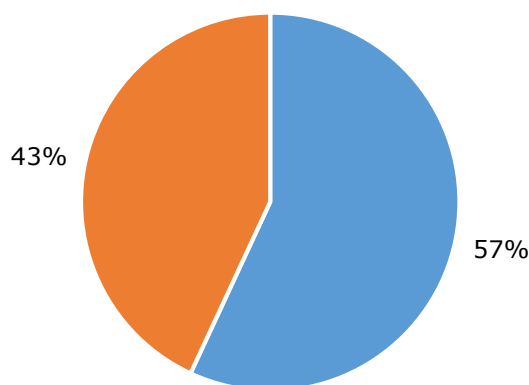

2. Iepirkumi, piemērojot ADJIL

2020. gadā noslēgušos iepirkumu, piemērojot ADJIL, skaits un līgumu summas

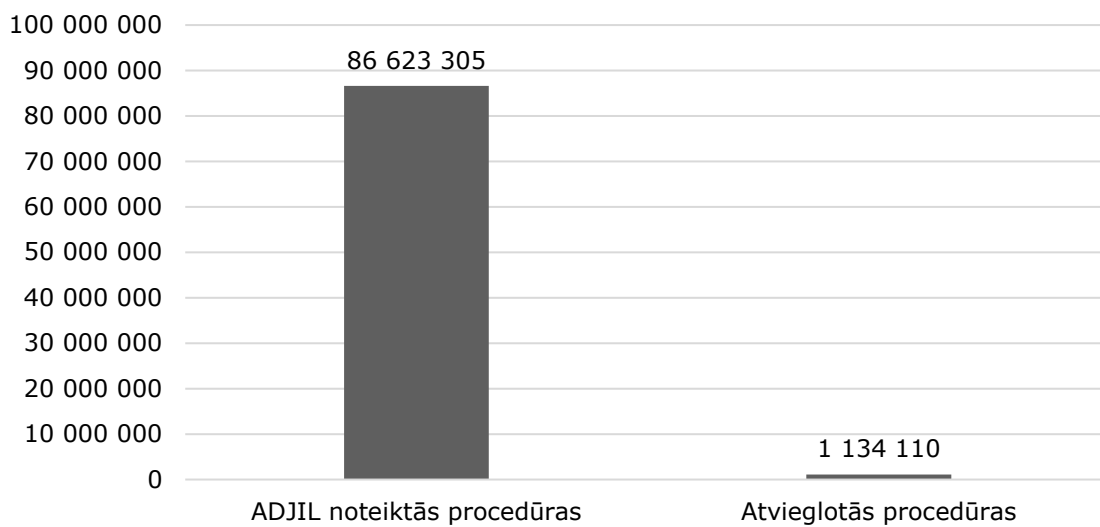
Iepirkuma veids	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)	Īpatsvars (%)
Veicot ADJIL noteiktās procedūras:			
Virš ES līgumcenu sliekšņa			
Decentralizēti iepirkumi	0	0	
Centralizēti iepirkumi	11	75 411 416	
Zem ES līgumcenu sliekšņa			
Decentralizēti iepirkumi	15	9 340 483	
Centralizēti iepirkumi	11	1 871 406	
Kopā	37	86 623 305	57%
Atvieglotās iepirkumu procedūras:			
ADJIL 6. panta devītā daļa	28	1 134 110	43%
Decentralizēti iepirkumi	28	1 134 110	
Centralizēti iepirkumi	0	0	
PAVISAM KOPĀ	65	87 757 415	

2020.gadā veikto iepirkumu procedūru skaits, piemērojot ADJIL

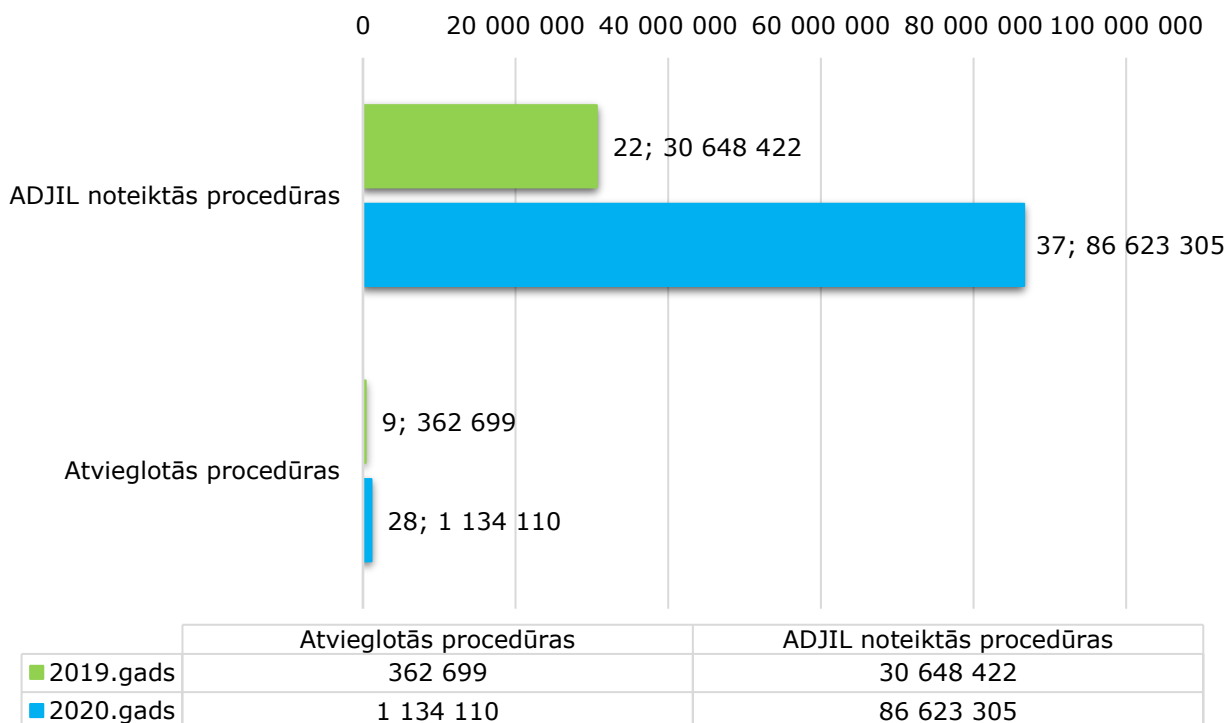

■ ADJIL noteiktās procedūras ■ Atvieglotās procedūras

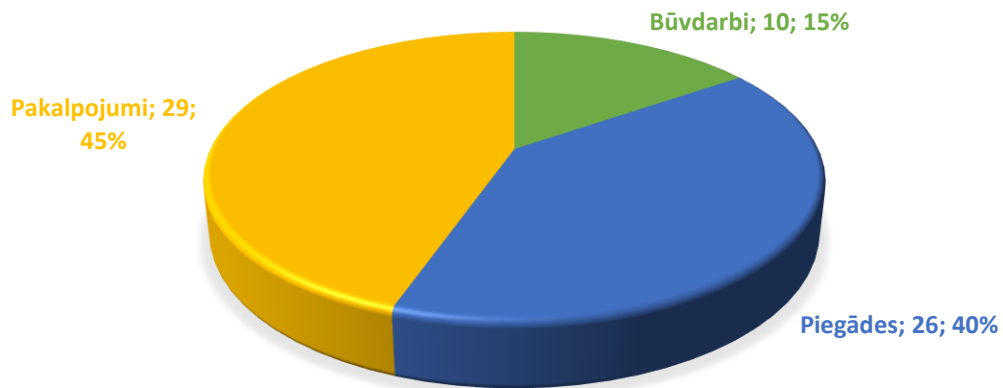
2020. gadā noslēgto līgumu summas, EUR bez PVN

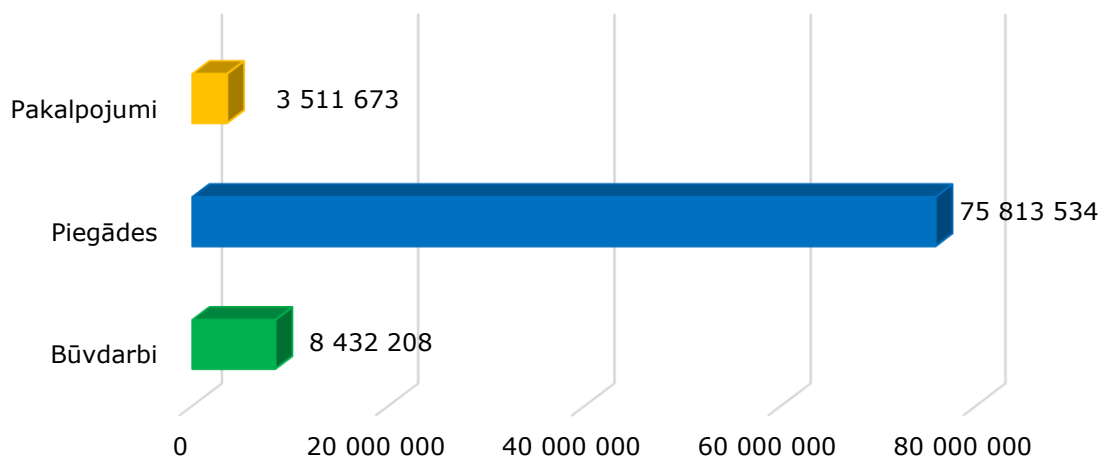
2019. un 2020. gadā noslēgušos iepirkumu, piemērojot ADJIL, skaits un līgumu summas

**2020. gadā ADJIL kārtībā veiktie iepirkumi pēc
iepirkuma priekšmeta veida**

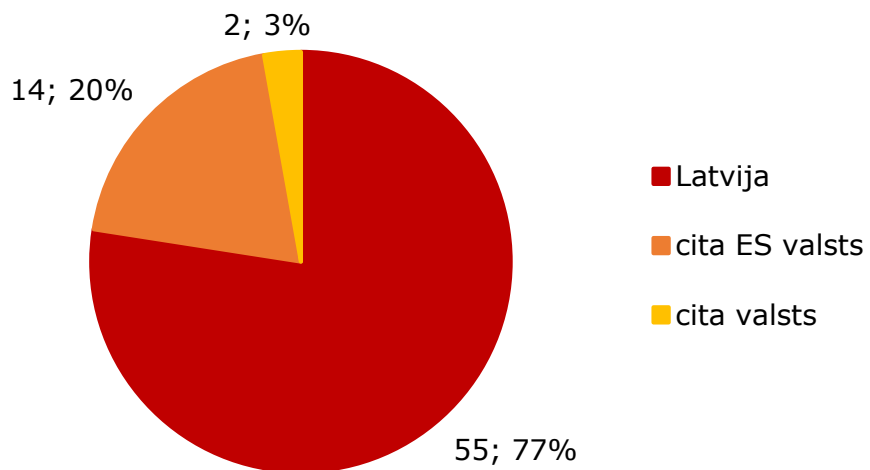
**2020. gadā ADJIL kārtībā veiktie iepirkumi pēc
noslēgtā līguma summas, EUR bez PVN**

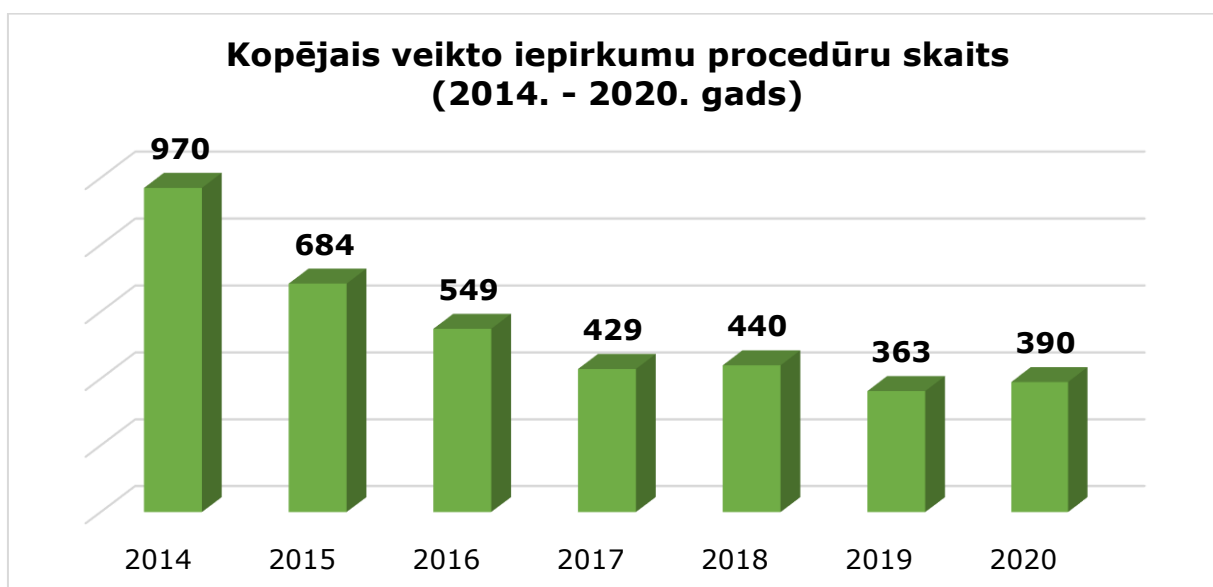
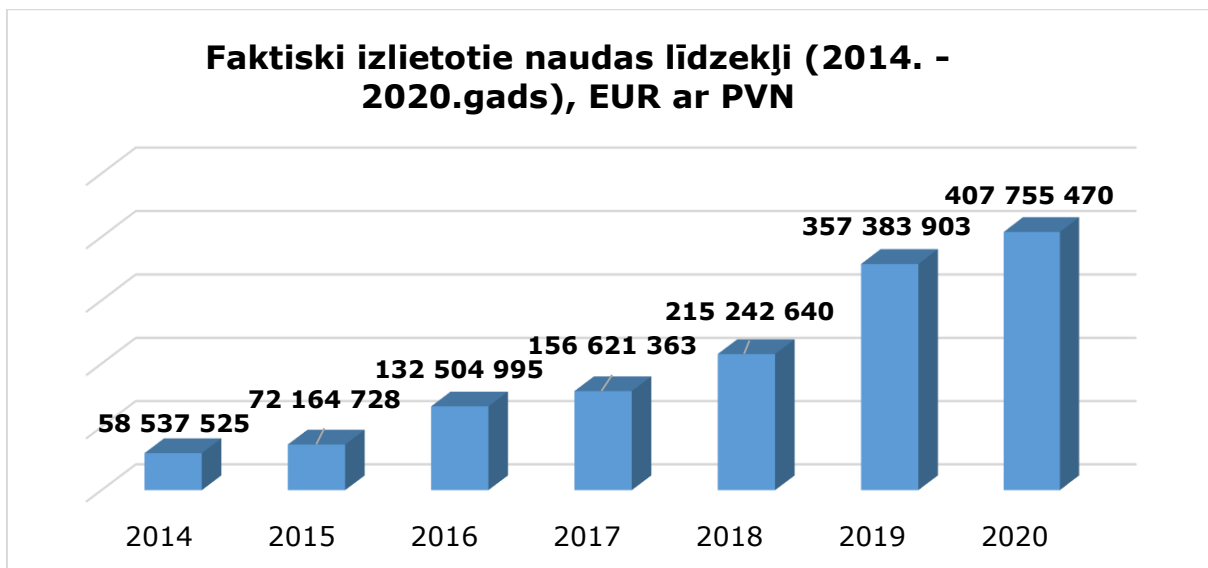
**Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts 2020. gada ADJIL
iepirkumos**

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts	Noslēgto līgumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)
Latvija	55	39 433 877
cita ES valsts	14	30 583 958
cita valsts	2	17 739 580
PAVISAM KOPĀ	71	87 757 415

Uzvarējušā komersanta pārstāvētā valsts 2020.gada ADJIL iepirkumos

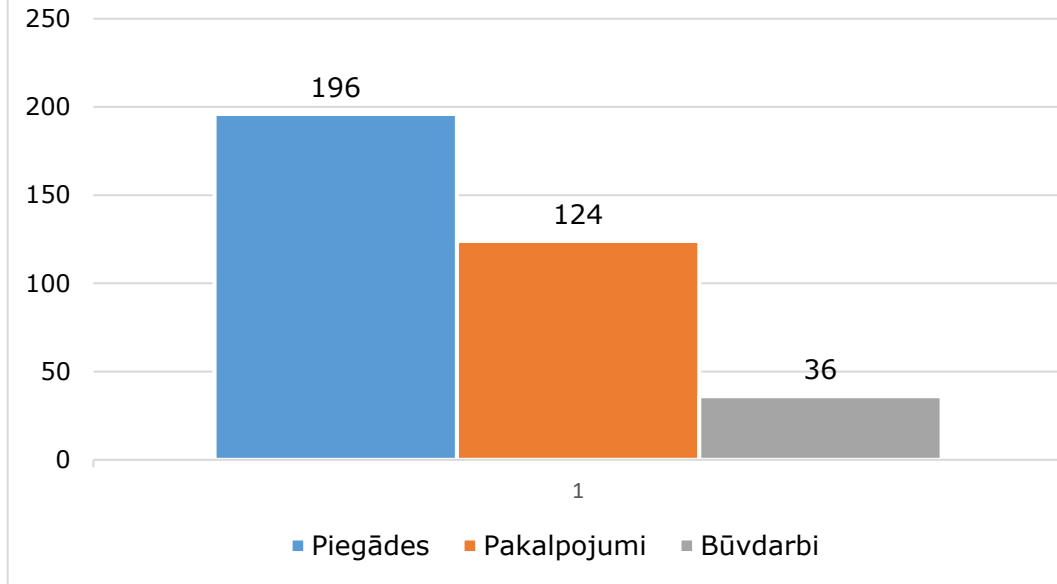
3. Iepirkumi, piemērojot gan PIL, gan ADJIL

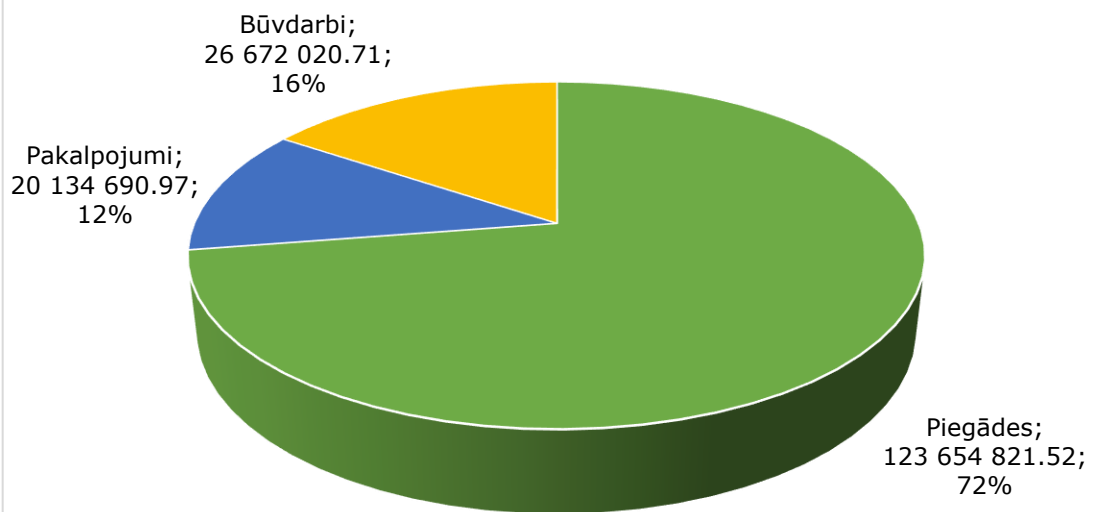
Iepirkuma procedūru iedalījums pēc iepirkuma priekšmeta veida 2020. gadā (izņemot iepirkumus EIS)

Iepirkuma priekšmeta veids	PIL		ADJIL		KOPĀ	
	Iepirkumu procedūru skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)	Iepirkumu procedūru skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)	Iepirkumu procedūru skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)
Piegādes	170	47 841 288	26	75 813 534	196	123 654 822
Pakalpojumi	95	16 623 018	29	3 511 673	124	20 134 691
Būvdarbi	26	18 239 812	10	8 432 208	36	26 672 020
Izņēmumi	34	2 731 565			34	2 731 565
KOPĀ:	325	85 435 683	65	87 757 415	390	173 193 098

2020. gadā PIL un ADJIL kārtībā veiktie iepirkumi pēc iepirkuma priekšmeta veida

2020. gadā PIL un ADJIL kārtībā veiktie iepirkumi pēc noslēgto līgumu summas (EUR bez PVN)

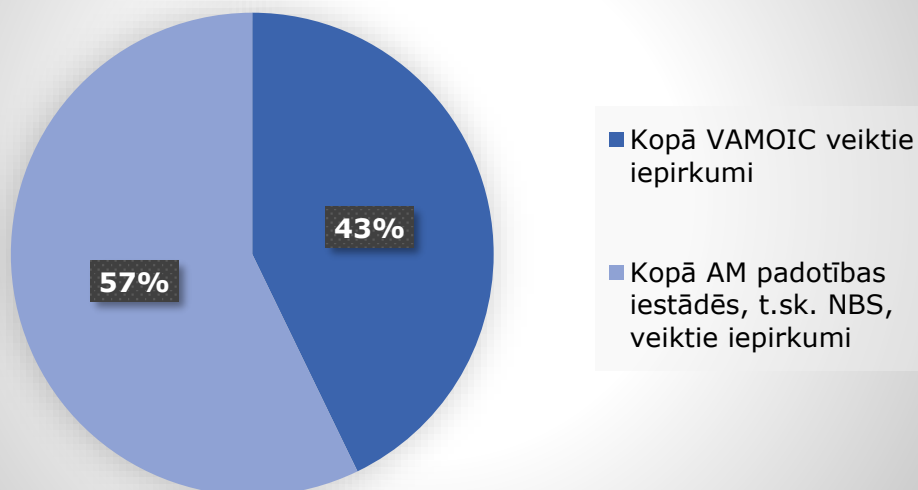

4. VAMOIC un pārējo AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, veiktie iepirkumi

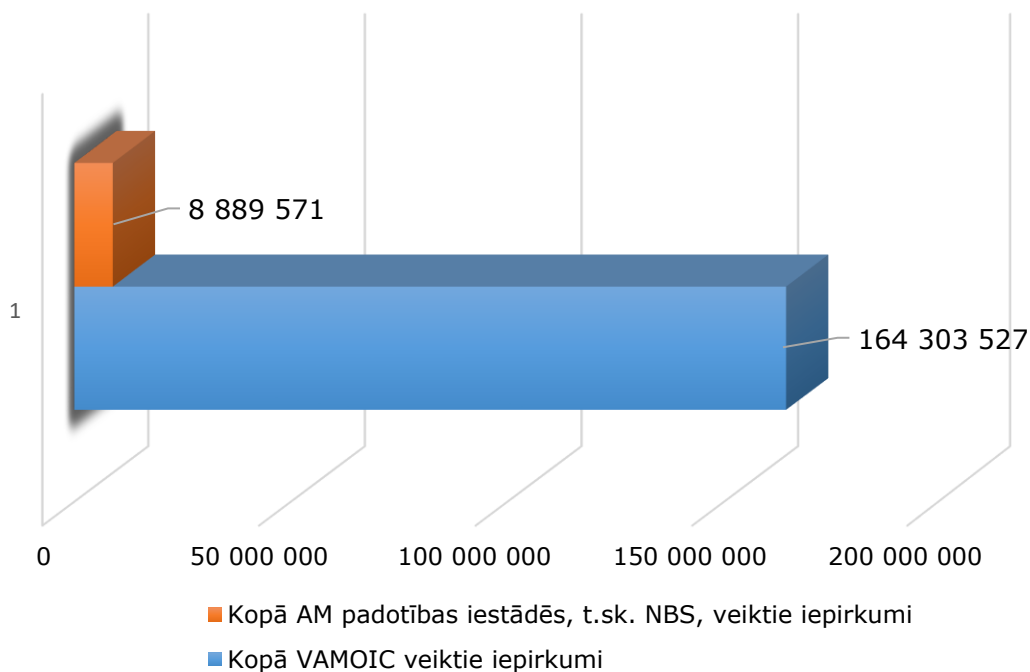
VAMOIC un citu AM padotības iestāžu veiktie iepirkumi 2019./2020. gadā

	2019. gadā veiktie iepirkumi		2020. gadā veiktie iepirkumi	
	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)	Iepirkumu skaits	Noslēgto līgumu summa (EUR bez PVN)
VAMOIC veiktie iepirkumi, piemērojot PIL	116	36 598 632	124	78 127 917
VAMOIC veiktie iepirkumi, piemērojot ADJIL	18	30 340 554	43	86 175 610
Kopā VAMOIC veiktie iepirkumi	134	66 939 186	167	164 303 527
Veiktie iepirkumi AM, AM padotības iestādēs, t.sk. NBS, piemērojot PIL	216	6 220 046	201	7 307 766
Veiktie iepirkumi AM, AM padotības iestādēs, t.sk. NBS, piemērojot ADJIL	13	670 568	22	1 581 805
Kopā AM padotības iestādēs, t.sk. NBS, veiktie iepirkumi	229	6 890 614	223	8 889 571
PAVISAM KOPĀ	363	73 829 800	390	173 193 098

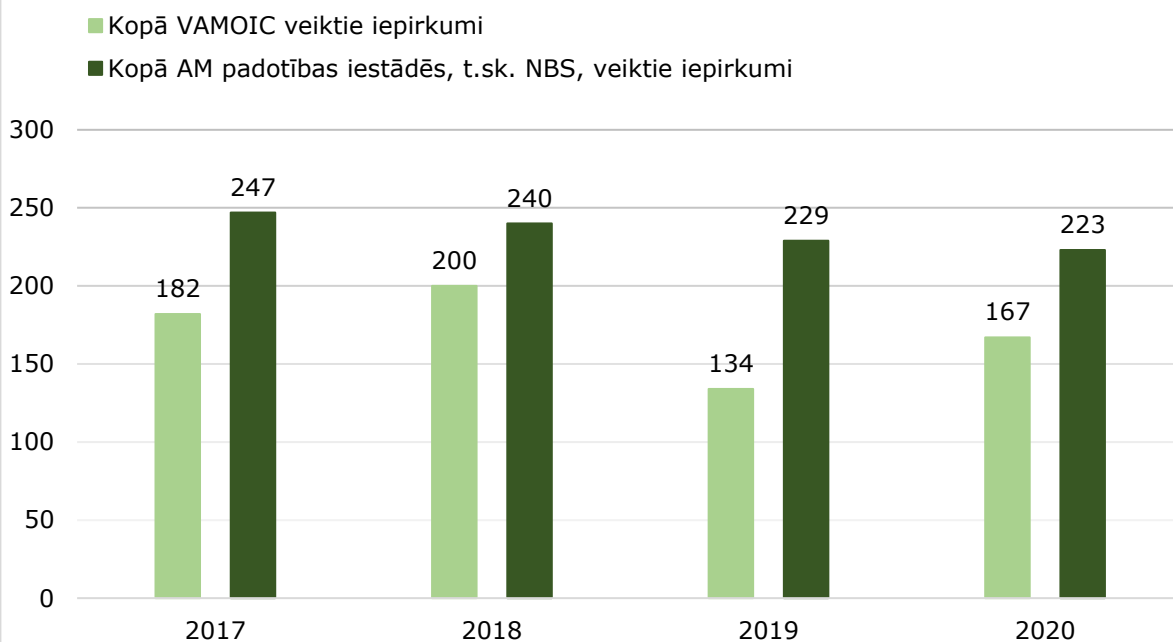
2020. gadā veikto iepirkumu skaita iedalījums pēc iepirkumu veicēja

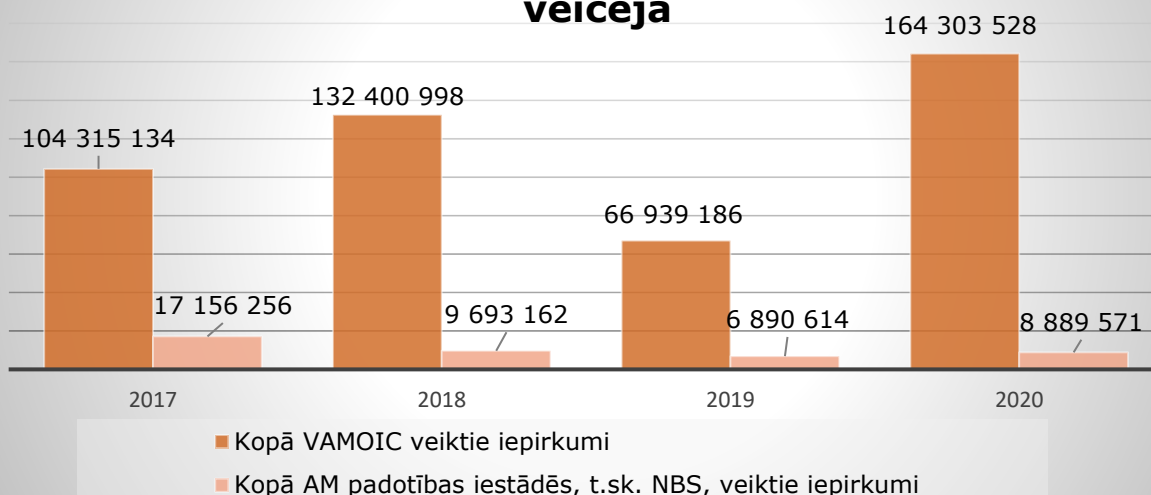
2020. gadā noslēgto līgumu summu (EUR bez PVN) iedalījums pēc iepirkuma veicēja

2017.-2020.gadā veikto iepirkumu skaita iedalījums pēc iepirkuma veicēja

2017.-2020. gadā noslēgto līgumu summu (EUR bez PVN) iedalījums pēc iepirkuma veicēja

2020. gadā uzsākto iepirkumu pārtraukšanas/izbeigšanas iemesli

Iemesls	Iepirkumu skaits	Īpatsvars
Nepieciešami labojumi nolikumā vai tehniskajā specifikācijā	29	41%
Nav iesniegts neviens piedāvājums	6	9%
Nav iesniegts nolikumam un tehn. spec. atbilstošs piedāvājums	15	21%
Pretendenta piedāvātā cena pārsniedz pasūtītāja plānotos finanšu līdzekļus	6	9%
Citi iemesli	14	20%
PAVISAM KOPĀ	70	

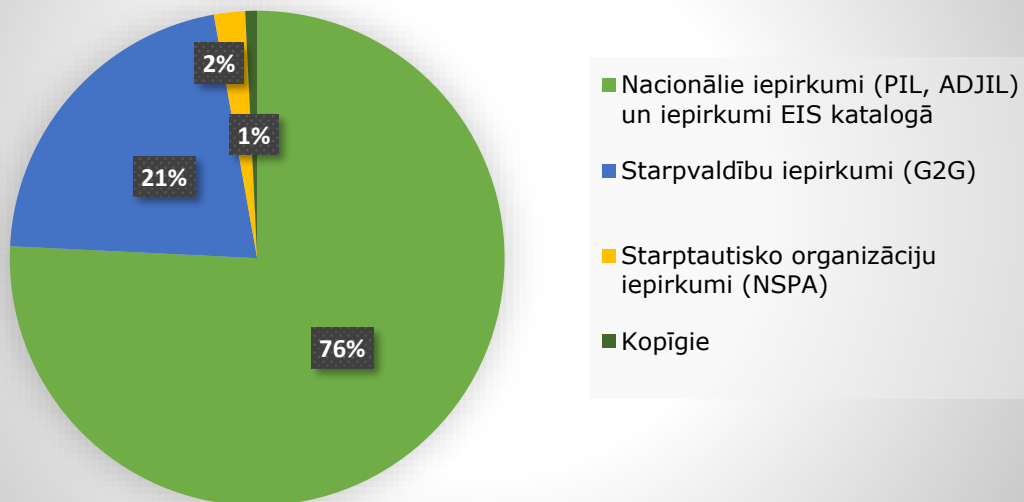
2020. gadā uzsākto iepirkumu pārtraukšanas/izbeigšanas iemesli

5. Citas iepirkumu procedūras

	2020. gadā veiktie maksājumi (EUR bez PVN)
Starpvaldību iepirkumi (<i>Government to Government</i>)	52 121 213
Ar Amerikas Savienotajām Valstīm Ārvalstu militārās pārdošanas programmas (<i>Foreign Military Sales</i>) ietvaros	51 398 593
Ar Lielbritāniju	722 620
Starptautisko organizāciju iepirkumi	
NATO Atbalsta un iepirkumu aģentūra (<i>NATO Support and Procurement Agency</i>)	4 951 673
Kopīgie iepirkumi	1 883 131
Ar Lietuvu	1 468 040
Ar Igauniju	415 091
PAVISAM KOPĀ	58 956 017

2020.gadā veiktie iepirkumi

Secinājumi

1. AM NAIPD ir apkopojis un analizējis 13 pasūtītāju (AM, AM padotības iestādes, t.sk. NBS) iesniegto pārskatu datus par 2020. gadā veiktajiem iepirkumiem.
2. 2020. gadā, piemērojot PIL, ir noslēgušies **325 iepirkumi** ar kopējo noslēgto līgumu summu **85 435 683** eiro (bez PVN). Piemērojot ADJIL noteiktās iepirkumu procedūras, 2020. gadā ir veikti **65 iepirkumi** ar kopējo noslēgto līgumu summu **87 757 415** eiro (bez PVN).
3. Piemērojot gan PIL, gan ADJIL, 2020. gadā pabeigti **390 iepirkumu** ar kopējo noslēgto līgumu summu **173 193 098** eiro (bez PVN). Papildus veikti iepirkumi EIS katalogā par 11 207 308 eiro (bez PVN). Tādējādi no aizsardzības nozarei piešķirtā budžeta iepirkumiem PIL un ADJIL kārtībā, kā arī iepirkumiem EIS 2020. gadā kopā novirzīti **184 400 406** eiro (bez PVN).
4. Salīdzinot 2020. gada pārskatos norādītos datus ar 2019. gada datiem, redzams, ka samazinājies PIL iepirkuma procedūru skaits (no 332 iepirkumiem 2019. gadā uz 325 – 2020. gadā), tomēr ievērojami palielinājusies kopējā noslēgto līgumu summa (no 52 849 424 eiro bez PVN uz 96 642 991 eiro bez PVN – ieskaitot iepirkumus EIS). Dubultojies ADJIL iepirkuma procedūru skaits (no 31 iepirkuma 2019. gadā uz 65 – 2020. gadā), kā arī gandrīz trīs reizes palielinājusies kopējā noslēgto līgumu summa (no 31 011 121 eiro bez PVN uz 87 757 415 eiro bez PVN).
5. Izmantojot EIS, 2020. gadā tika veikti maksājumi 11 207 308 eiro (bez PVN) apmērā, kas salīdzinot ar 2019. gadu ir pieauguši par 1 176 563 eiro (bez PVN). Secināms, ka AM, AM padotības iestādes, t.sk. NBS, turpina aktīvi veikt iepirkumus, izmantojot EIS katalogu.
6. Kaut arī notiek pakāpeniska iepirkumu centralizācija, tomēr joprojām nedaudz vairāk kā pusi (57%) no kopējā iepirkumu skaita 2020. gadā veica AM padotības iestādes, t.sk. NBS. AM regulāri tiek saņemtas arī AM padotības iestāžu, t.sk. NBS, vēstules ar lūgumu deleģēt konkrētas iepirkumu pozīcijas attiecīgajai iestādei, taču bieži šie deleģētie iepirkumi nerealizējas, t.i., tiek pārtraukti/izbeigti, jo jālabo tehniskās specifikācijas utml.
7. 2020. gadā VAMOIC ir veicis 124 iepirkuma procedūras, piemērojot PIL, ar kopējo noslēgto līgumu summu 78 127 917 eiro (bez PVN) un 43 iepirkuma procedūras, piemērojot ADJIL, ar kopējo noslēgto līgumu summu 86 175 610 eiro (bez PVN). Pārējās AM padotības iestādes, t.sk. NBS, kopā veikušas 201 iepirkumu, piemērojot PIL, ar kopējo noslēgto līgumu summu 7 307 766 eiro (bez PVN), kā arī 22 iepirkumus, piemērojot ADJIL, ar kopējo noslēgto līgumu summu 1 581 805 eiro (bez PVN).
8. Faktiski izlietotie naudas līdzekļi 2020. gadā kopā sastāda **407 755 470** eiro (ar PVN). Salīdzinoši 2019. gadā veiktie maksājumi par iepirkumiem bija 357 383 903 eiro (ar PVN), kas nozīmē, ka faktiskie maksājumi 2020. gadā pieauguši par 14%.
9. 2020. gadā visvairāk veikti piegādes jeb preču iepirkumi (55%), tiem seko pakalpojumu iepirkumi (35%), kā arī būvdarbu iepirkumi (10%). Skatot iepirkuma priekšmetu procentuālo iedalījumu pēc 2020. gadā noslēgto līgumu summām, visvairāk finanšu līdzekļu – 72% - ir iztērēti piegādes iepirkumos, 16% - būvdarbu iepirkumos, bet 12% - pakalpojumu iepirkumos.
10. Atbalstot vietējo uzņēmējdarbību, visbiežāk līgumi PIL (96%) un ADJIL (77%) kārtībā veiktajos iepirkumos noslēgti ar komersantiem no Latvijas, kas vērtējams ļoti pozitīvi, ņemot vērā piegāžu drošības faktoru un ilgtermiņa uzturēšanu (remonta izmaksas un glabāšana). Citu ES valstu (Igaunija, Lietuva, Vācija, Čehija, Itālija, Beļģija, Francija, Somija, Zviedrija, Dānija) pārstāvētie komersanti kopā noslēguši 28 līgumus jeb tikai 5% no kopējo noslēgto līgumu skaita. Savukārt

citu valstu, kas 2020. gadā bija Šveice un ASV, komersanti noslēguši 5 līgumus, kas sastāda 1%.

- 11.No 2020. gadā uzsāktajiem iepirkumiem 70 iepirkumi (aptuveni 15%) dažādu iemeslu dēļ tika pārtraukti vai izbeigti.
- 12.Paralēli nacionālajiem iepirkumiem 2020. gadā tika slēgti arī starpvaldību līgumi, organizēti kopīgi iepirkumi ar Lietuvu un Igauniju, kā arī veikti iepirkumi NATO Atbalsta un iepirkumu aģentūrā.
- 13.Tāpat jāpiemin, ka 2020. gadā Latvijā un pasaulē esošās Covid-19 pandēmijas dēļ Ministru kabinets 2020. gada aprīlī noteica Aizsardzības ministrijai pārņemt ar krīzi saistīto valsts materiālo rezervju pārvaldīšanu un centralizēti veikt iepirkumus atbilstoši prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā noteiktajām precēm un to apjomam. Šī uzdevuma realizēšana tika deleģēta VAMOIC, kas veica individuālo aizsardzības līdzekļu, medicīnisko ierīču, kā arī minēto preču laboratorisko testēšanas pakalpojumu centralizētu iegādi. Iepriekš minēto iegāžu veikšana būtiski noslogoja VAMOIC personālu, kā rezultātā tika apgrūtināta aizsardzības resoram iepļānoto iepirkuma procedūru uzsākšana un to veiksmīga pabeigšana 2020. gadā.